

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.I.686/2023/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, a tanács elnöke

Dr. Kardos Andrea, előadó bíró

Dr. Gimesi Ágnes, bíró

Dr. Schmidt Péter, bíró

Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. január 30.

Az ügy tárgya: embercsempészás büntette

Terhelt(ek): Terhelt1

Elsőfok: Balassagyarmati Járásbíróság, 19.B.188/2022/3., ítélet, tárgyalás,
2022. november 22.

Másodfok: Balassagyarmati Törvényszék, 9.Bf.18/2023/17., ítélet, nyilvános ülés,
2023. március 22.

Az indítvány előterjesztője: Nógrád Vármegyei Főügyészség

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a Nógrád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Balassagyarmati Járásbíróság 19.B.188/2022/3. számú és a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.I.21/2003/8. számú ítéletét megváltoztatja, és a terhelttel szemben kiszabott kiutasítás tartamát 6 (hat) évre mérsékli.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 48.599 (negyvennyolcezer-ötszázkilencvenkilenc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

[1] **I.** A Balassagyarmati Járásbíróság a 2022. november 22. napján kihirdetett 19.B.188/2022/3. számú ítéletével Terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki embercsempészás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont]. Ezért őt 2 év 2 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és Magyarország területéről 4 év 4 hónap kiutasításra ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés fele részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések alapján eljáró Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. március 22. napján kihirdetett 9.Bf.18/2023/17. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy a szabadságvesztés mértékét 3 évre, a kiutasítás mértékét 8 évre súlyosította. Megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bűnügyi költség összegének helyesbítésével egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] **II.** A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Nógrád Vármegyei Főügyészség B.185/2023/1.BF. számon a terhelt javára felülvizsgálati indítványt nyújtott be a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpontjában meghatározott okból.

[4] Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság megsértette a Btk. 60. § (2a) bekezdésében foglalt rendelkezést – mely a kiutasítás tartamát a kiszabott szabadságvesztés tartamának

kétszeresében rögzíti –, amikor a jogerős ítéletben a 3 év szabadságvesztés kétszeresét meghaladó mértékű kiutasítást szabott ki.

[5] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság 9.Bf.18/2023/17. számú ítéletét változtassa meg, és a terhelttel szemben a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának kétszeresében határozza meg a kiutasítás tartamát.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.801/2023/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt – annak indokaival egyetértve – fenntartotta és a Nógrád Vármegyei Főügyészséggel egyező indítványt tett.

[7] **III. A Nógrád Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.**

[8] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, mely a Be. 648. §-a alapján a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen terjeszthető elő. A törvény által tételesen megjelölt okok közül a büntető anyagi jogi szabálysértéseket a Be. 649. § (1) bekezdése, míg az eljárási szabálysértéseket e törvényhely (2) bekezdése határozza meg.

[9] A Be. 648. § a) pontja értelmében felülvizsgálatnak a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt is helye van.

[10] A főügyészség a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont II. fordulata alapján indítványozta a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálatát. E törvényhely szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a jogerős ítéletében a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabott ki.

[11] A kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[12] Törvénysértő büntetés címén tehát az olyan anyagi jogi szabály megszegése jelent felülvizsgálati okot, aminek alkalmazását a büntetés kiszabása esetében a törvény az ítélőbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és ennek elvétése miatt a Be. egyszerűsített felülvizsgálat keretében (XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget.

[13] Kétségtelenül e körbe tartozik, ha a bíróság az általa megválasztott büntetési nem tartamát nem a törvényi keretek között, kötelező tartam törvényi előírása esetén pedig nem azzal egyező mértékben állapítja meg.

[14] A cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor hatályos büntető törvény szerint azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt Magyarország területére nem térhet vissza [Btk. 59. § (1) bekezdés].

[15] A Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján az embercsempészség (Btk. 353. §) esetén kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető. Határozott tartamú kiutasítás esetén annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év. A kiutasítás tartamát években, hónapokban és napokban is meg lehet állapítani.

[16] Megállapítható, hogy a jogerős ítéleti tényállás és a törvényes minősítés alapján Terhelt1 terhelttel szemben a kötelezően alkalmazandó kiutasítás feltételei fennálltak, és a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdésében foglalt – kiutasítást kizáró – ok nem merült fel.

[17] Ugyanakkor a törvény a kiutasítás tartamára vonatkozóan kötelező előírást is tartalmaz, amely szerint az a szabadságvesztés tartamának kétszerese. E tartamnál hosszabb kiutasítás kiszabására csak akkor kerülhet sor, ha a kétszerezés eredményeként megállapított tartam a két évet nem érné el.

[18] Mivel a kiutasítás tartama a törvényben mérlegelést nem tűrően meghatározott, tehát az attól való eltérésre nincs törvényi lehetőség, a terhelttel szemben kiszabott 8 év kiutasítás sérti a Btk. 60. § (2a) bekezdésében meghatározott kötelező szabályt. Jelen esetben tehát a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjának II. fordulatában meghatározott felülvizsgálati ok megvalósult.

[19] A felülvizsgálati indítvánnyal érintett törvénysértő büntetés kiküszöbölésének főszabálya a felülvizsgálatban a törvénynek megfelelő határozat meghozatala [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont]. Ez alól határoz meg kivételt a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja, amely ilyen esetben is lehetővé teszi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását akkor, ha az érdemi határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges.

[20] Jelen ügyben a kiutasítás törvényes tartama a jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartama alapján – mérlegelés és további vizsgálat nélkül – meghatározható, azt egyéb körülmény nem befolyásolja, így a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására nincs ok.

[21] A kifejtettek értelmében a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsülésen – a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulata szerint megváltoztatta akként, hogy a kiutasítás tartamát a Btk. 60. § (2a) bekezdése alapján 6 évre mérsékelte. Egyebekben a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[22] A Kúria – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdése és a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés alapján – öttagú tanácsban járt el.

[23] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 664. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelkezett.

[24] **IV.** Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki.

[25] Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 656. § (4) bekezdése értelmében az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. január 30.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró